

sveta, v petek, je prečital podžupan Bombig resolucijo slov. akad. ferijalnega društva "Adrija", ki je bila sprejeta na shodu na Katarinijevem vrtu, ter zahteva ureditve slovenskega šolstva v Gorici, in predlagal, naj se odda Šolskemu odseku. Ali tu je vstal dr. Pinavčič ter predlagal, naj se gre preko te peticije na dnevnih red, kar je bilo tudi sprejeti. Taka pravica vladala v mestni hiši! Nikogar ni tam, ki bi se oglasil v prilog slovenskemu šolstvu!

Novi kapelan v Rojanu.

Edinost piše: Kapelanom v Rojanu je imenoval tržaški škof g. Antona Pernacicha. Kakor je svoječasno o imenovanju don Jurizze rojanskim župnikom židovski »Piccolo« prepel slavo temu poitaliančenemu Slovencu, tako jo poje sedaj tudi don Pernacich. Pa kako bi je ne, saj je bil Pernacich, dasiravno sin slovenskih starišev iz Kranjske, vzgojen v popolnoma laškem duhu v tukajšnjih sirotišnicah in se potem s podporo zloglasnega poitaliančevalnega društva »Lega Nacionale« izšolal za duhovnika. Značilno je, da so Pernacicha, dasiravno je bil pristojen v neko kranjsko občino, vendar pridržali v tukajšnji sirotišnici, in sicer samo radi tega, (kakor priznava »Piccolo« sam), da ne bi iz italijanske prepel v slovensko atmosfero. Njegovi zaščitniki torej niso hoteli, da bi se bil vzgojil v jeziku svojih starišev. Sedaj pa mu ni italijanstvo prav nič na poti, da ne bi šel službovat v slovenski Rojan. Seveda slovenski jezik jim smrdi, ne pa tako slovenski denar! Škof dr. Nagel pa je s tem činom zopet enkrat dokazal, kako je prišel semkaj delovat za spravo med Lahi in Slovinci. Ravno v Rojan posilja za kapelana takega slovenskega odpadnika, ki je vzgojen od »Lega Nacionale« in ki ne zna niti besedice slovenski. Zato sporočamo ljubljanskemu »Slovencu«: ako nas je tepel Petronio z bičem, tepe nas Nagl s škorpijon.

Umrla je v Ljubljani v starosti 66 let mati znane narodne rodine gospa Amalia Nagla s, so-poga hišnega posestnika in tovarnarja g. Jakoba Nagla. N. v m.p!

Pevsko društvo, Sloga na Vevčah priredi v nedeljo, dne 30. avgusta v gostilni gosp. Avgust Kuharja vratno veselico. Sodeluje in prvič javno nastopi novoustanovljena tovarniška godba, broječe 15 mož pod vodstvom g. kapelnika Bortoluzzija. Sposed: 1. J. Iavic: Gorenči, koračnica, svira tovarniška godba. 2. Iavic: Slovenska pesem, poje pevsko društvo »Sloga«. 3. Rosas: Nad valovi, valček, svira tovarniška godba. 4. H. Volarič: Slovenski svet, poje pevsko društvo »Sloga«. 5. pl. Zajc: U boj, zbor iz operete »Zrinski«, svira tovarniška godba. 6. F. Gerbić: Najlepši, poje pevsko društvo »Sloga«. 7. Ziehrer: Ljubavno pismo, polka franc, svira tovarniška godba. 8. F. S. Vilhar: Bojna pesma, poje pevsko društvo »Sloga«. 9. Pesem iz operete »Das süsse Mäde«, svira tovarniška godba. 10. Sattner: Pogled v nedolžno oko, poje čvetoresov pevskoga društva »Sloga«. 11. Schneider: Griesette, polka mazurka, svira tovarniška godba. 12. pl. Zajc: Zrinški Frankopan, poje pevsko društvo »Sloga«. 13. Naprek koračnica, svira tovarniška godba. Šaljiva pošta. Po sporedru prosta zabava in ples. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 h. Ker je namenjen čisti dohodek za Prešernov spomenik, tedaj se slavno občinstvo najudaje vabi k tej veselicici. — Pri eugodsem vremenu se vrši veselica v notranjih prostorih. Posebna vabila se ne razpošilajo.

Dolenjelogaško tamburaško društvo, Sloga priredi v prid pogorecem na Vačah dne 30. velikega srpanja v prostorih hotela »Kramar« v Dolenjem Logatu plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 vin.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Begunju priredi na vrtu gostilne g. V. Sturma v Poljčah v nedeljo, dne 30. avgusta t. l. tombolo, kateri sledi prosta za bava.

Dijaška veselica v Krškem se je vsestransko izborno obnesla in je bil tudi gmoten uspeh povoljen kajti odposlalo se je okrog 100 krov za Prešernov spomenik. Natančno poročilo nam je objavljeno.

Veselico priredi odbor za zgradbo novega savskega mostu in ceste med Žerovnico in Bledom dne

30. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v Zasipu pri Bledu v gostilni gosp. Burja. Sposed: Srečkanje in petje. Darila hvaležno sprejemata g. župan Kržšnik v Žerovnici in gostilničar g. Burja v Zasipu pri Bledu. — Dodatno se nam k temu poroča: Odbor je s pomočjo kranjske obrtno družbe, sosednih občin in posameznikov dovršil jako ličen most ter novo cestno progno (slednjo šelo na »prvo roko«) med Žerovnico in Bledom. Zvezca je v gospodarskem oziru zlasti glede na vedno rastoči promet s tujo neobhodno potrebna. Po popolni dovršitvi bodo imeli blejski letoviščari-turisti direktno zvezo s Karavankami. Odbor se mora zelo truditi, da premaga denarne težave, zlasti ker deželni odbor vsled nedelavnosti deželnega zborna ne more izplačati obljubljene podpore. Vsled tega priedi odbor tudi gori omenjeno veselico in se nadeja obilne udeležbe. Kdor bi dne 30. avgusta morebiti šel iz Javornika skozi Vintgar na Bledu, naj se med potjo ustavi v Zasipu, kjer bodo dobro došeli.

Iz Polzele v Savinske dolini se nam poroča, da je silna burja, ki je tamkaj divjala preteklo sredo ponoči, sprawila v tek na železniški progi stojec, s premogom naložen wagon. S hitrostjo vetra je zdržal wagon proti postaji v Št. Petru in od tod dalje proti Celju, ne da bi ga mogel kdo zadržati. Da se ni na postaji v Celju dogodila nobena nesreča, je glavni vzrok ta, da je železniški tovorni voz z ozirom na to, da napravi železniška proga proti Celju velik ovinek in nima skoroknikakega padca, izgubil mnogo prvočne hitrosti in ni z vso silo pridržil na celjsko postajo. Velika sreča je, da se to ni prigodilo podnevi; v tem času bi bila namreč velika nevernost, da bi odhiteli wagon ne trčil v kak vlak ali koga ne povozil pri prehodu preko državne ceste. Ako na tem dogoku zadene kakega železniškega uslužbenca kaka krivda, nam ni znano. Sicer se po b de uvedla uradna preiskava, da se stvar natančno preide in v bodoče kaj takega prepreči.

Ljubljanska društvena godba priredi v petek 28. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer mirozov. Obvod: Magistrat, Pred škofijo, Poljanska cesta, Šentpeterski most, Sv. Petra cesta, Marijin trg, Wofove ulice, Gosposke ulice, Turjaški trg, Breg, č-z most, Stari trg, Mestni trg, nazaj na magistrat. V služaju neugodnega vremena odpade mirozov.

Mestna kopal. Od dne 20. julija do 17. avgusta 1903 oddalo se je v mestni kopalni vsega skupaj 2750 kopelj, in sicer za močno 2050 (pršnih 1450, kadnih 600); za ženske 700 (pršnih 180, kadnih 520).

Prijeta, dohtarja. Mestna policija je izsledila tista dva tička, ki sta z pondeljek zvečer opeharila gostilničarja Karola Leksandra na Radeckega cesti št. 2 za ceho in mu še vrh tega odnesla srebrno uro in zlato verižico. Eten je davčni pristav v pokoju, ki pa je umobolen, drugi pa je bivši sollicitator. Slednjega je policija včeraj zaprla, prvega pa so menda še danes oddali v blaznico. Včeraj popoldne sta prišla »dohtarja« v gostilno Pavline Makove na Bregu št. 8 in sta tudi tukaj napravila cehe 2 K, katere nista plačala.

Otroka vozil. Fijakar Ivan Jurjovc, stanovanec v Cerkvenih ulicah št. 1, je včeraj popoldne na križpotu Sv. Petra ceste in Radeckega ceste povozi 5½ let staro deklico Marijo Novakovko, hčerko Kolmanovega poslovodje Edvarda Novaka, stanovanega na Sv. Petra nasipu št. 53. Kolo je šlo deklica čez obraz in desno roko in ji je izbilo dva zoba in zmečalo tri prste. Ponesrečeno deklico so prenesli na očetovo stanovanje.

Mlada ulomitelja. Štefan Žakelj, pripenjšč na južni železnični, stanovanec na Poljanski cesti št. 13, je zasačil včeraj ob 1. uri popoldne po 12 let starca dečka R. St. in A. V., ko sta pri Prekovi kleti v Kapiteljskih ulicah št. 12 poskušala odtrgati na kletnem oknu žičnato mrežo, da bi bila prišla v klet do sadja. Dečka sta bila mrežo že nekoliko odtrgala in bi bila prišla gotovo v klet, da ju ni Žakelj prepodil.

Nagajiv voznik. Delavec Anton Žnidaršič, stanovanec na Zaloški cesti, se včeraj popoldne na omenjeni cesti nikar ni hotel v vozom izogniti električnemu vozlu tako, da je moral ta ustaviti, na kar je Žnidaršič skočil na električni voz in je hotel voznika udariti. Ker pa je ta voz spustil naprej, je Žnidaršič padel na cesto.

Tatvina. Iv. Sojetu, hlapecu pri Kirbuscu v Gledališki stolbi št. 3, je bilo včeraj opoludne iz sobe ukrazenih 11 K. Tatvine sumljiv je neki bivši Kirbushev hlapec, kateri je bil prišel včeraj Sajeta obiskat in je potatvini izginil iz mesta.

Nepreviden kolesar. Danes zjutraj ob 6. uri je na Mestnem

trgu pri vodnjaku delavec Franc H. Čevar iz Stepanove vasi št. 53 s kolesom podrl na tla tesarja Antona Lebna, stanovanega na Rimski cesti št. 18 in ga povozil. Leben je na desnem licu poškodovan.

Desertiral je dne 22. t. m. od 27. pešpolka protst. J. Obermayer. Skrival se je do včeraj po mestu. Včeraj so ga v neki hiši v Kolodvorskih ulicah prijeli in odgnali nazaj v vojašnico.

Blaznega Ivana Defrancessija, ki je včeraj popoldne bil ušel iz blaznice na Studencu, so na Zaloški cesti prijeli in ga peljali nazaj v blaznico.

Dva amerikanske zlata je našla 25. t. m. v Kolodvorskih ulicah branjevka Amalija Žabnikar, stanovanca v Kolodvorskih ulicah št. 28.

Hrast podrl se je danes ponocni ob cesti na Rožnik in je padel čez cesto tako, da je bil ves promet zaprt.

Tri ženske so odpeljali orožniki danes zjutraj v kaznilnico v Begunje

Izgubljene reči. Na poti od Lattermanovega drevoreda do Franca Jožeta ceste in po Baethovenovih ulicah do Knašovih ulic je izgubljena zlata igla z murškom. — Posestnica Jera Kastelic v Selškem dobu, občina St. Vid na Dolenjskem, je izgubila danes popoldne v Sv. Florijana ulicah bankovce za 20 K.

Corrigendum. V včerajnjem inseratu zahvala Gregor Strubelj, naj se popravi mesto — nepravilno — načelnik kurilnice v Zidanem mostu — pravilno — načelniku kurilnice v Ljubljani.

Najnovječje novice. Zarobljen nadškof. Na tožbo generalnega vikarja v Ostuni zaradi odstavljanja je bil nadškof Palmieri v Brindisi obojen na odškodnino 22.289 hr. Ker ni hotel svote plačati, zarobil so mu pohištvo, slike, zlatino in konje. — Za dobrodelno ustanovo v Trstu je zapustil dr. Nino de Alimonda v Zagradu 230.000 K — Afera Hüsener. Znani pruski častniški namestnik Hüsener, ki je umoril nekega vojaka ter bil obsojen v 4letno ječo, katera kazen pa se mu je pozneje znižala na 2 leti, je vložil revizijsko tožbo ter se bo zadeva še enkrat obravnavala. — Smrt nadvojvodovega gonjača. V solnograški planinah je priedil knez Rohan lov, katerega se je vdeležil tudi Fran Ferdinand. 17letni gonjač Perhoff je padel 700 m globoko ter obležal grozno razmesarjen. Pogreba se je udeležil tudi nadvojvoda. — Teze in F. R. Humbert sta vložila ničnostno pritožbo. — Samobor dobi garnizijo, in sicer pride tja dve bateriji topničarjev iz Zagreba.

Misteriozen umor. Rodino polkovnika Taškana v Petrogradu je zadela grozna nesreča. Nasli so lepo mlado gospo polkovnikovo v njenem stanovanju umorjeno in strašno razmesarjeno na postelji. Isto tako sta bila umorjena in na grozovit način razmesarjena njen šestletni sinček in njena triletna hčerka. Poslednja je imela med prsti, ki so bili krčevito stisnjeni, cel šop plavih ženskih las, iz česar se sklepa, da je izvršila ta grozni umor kaka ženska. Morilka je bila brez dvoma odličnejšega stanu, ker diše najdeni lasje po finem parfumu. Bržanci se je zgodil ta trikratni umor iz maševalnosti, kajti morilka ni vzela ne denarja ne dragocenosti, dasi je bilo mnogo tega v hiši.

Nova vojaška predloga — **Australiji.** Vrhovni poveljnik avstralske armade je izročil zbori vojaške predloga, v kateri se zahteva pomnožitev armade. Pomnožena armada bo štela 18 aktivnih lahkih konjiških polkov, 12 pešpolkov, razdeljenih v brigade. Potem takem bi štela armada v mirnem času 13.911 mož s 60 topovi, v vojnem času pa 27.753 mož in 84 topovi. Razen tega se ustanovi nekakšna deželna bramba z 11.896 možmi in 26 topovi.

Pomenljivi izreki. V začetni ruskega pisatelja Grigoroviča so se našli tudi sledeči izreki: »Prijateljstvo dveh žensk ni nič drugača kakor zarota proti trejeti.« — »Pri izberi priateljev, katerim se zaupa, je treba biti zelo previden: Cesar je imel samo enega priatelja in ta je bil Brutus.« — »Razumu so stavljene meje, neumnost nima mej.« — »Francoz vpraša: Kdo ste? Anglež: Kdo je vaš oče? Amerikanec pa: Koliko imate?« — »Ženska dejanja so često podobna skokom bolhe: ista odločnost in ista nedoslednost.«

Nova botanična iznajdba. V severni Nigeriji so našli neko rastlino (ocimum viride), ki ima za moskiti zoperno sredstvo. Krstili so jo »moskitovec«. Poskusili so bili zelo povoljni ter res ni prišel v sobo, kjer je stata rastlina, noben moskit. Zavili so tudi živega moskita v pero rast-

line in moskit je bil kmalu popolnoma omamjen. Vrhu tega se je izkazal čaj iz peres te rastline kot dobro sredstvo zoper malarijo.

Zanimiva ura. V izloženem oknu neke tovarne za ure v Carihu je izstavljena zanimiva ura, najnovječja iznajdba v švicarski urarski industriji. Ura ima obliko kroglice, ki se pomika nevidno počasi sama ob sebi na zmerno višči plošči 30° od zgoraj navzdol, ne da bi se potočila. V 24 urah, kakor sonce, napravi ura svojo pot, kakih 40 cm dolgo. Navajati je ni treba, temuč se predene le znova na gornji konec deske ter leže zopet 24 ur navzdol. Ura nima nikakega peresa ter se pomika le vsled lastne teže. Najbolj interesantno pa je pri tem, da ostane številka 12 vedno zgornja. Konstrukcija je seveda tajnost, vsekakor pa kaže zelo duhovito iznajdbo.

* 1040 dni zamude. Kakor poroča newyorški dopisnik »Daily Telegrapha«, pripeljal se je te dan slučaj, kakoršnega gotovo ne najdemo v vsej zgodovini nesreč na različnih železničnih. V četrtek je prisopil na kolodvor v Beaumontu v državi Teksa vlak, ki je odšel že 8. septembra 1900 iz Galvestona. Omenjeni postaji sta 150 angleških milij drugač od drugih oddaljenih. Ko je bil vlak že na potu nastala je huda nevihta — oni orkan, ki je razrušil tudi mesto Galveston — in grozno poškodoval vlak ter razdrila progo. Mnogo potnikov je bilo tedaj usmrtenih. Lokomotivo in nekaj vozov so s težavo zopet popravili in spravili tako skrapan vlak na popravljeni progo, odkoder je oddral v Beaumont, kamor bi bil moral dosegati že pred 1040 dnevimi.

* Odprava vojaških godb na Francoskem. Francoski vojni minister André namerava odpraviti vojaške godbe. Ta načrt je izzval v nekaterih krogih bud odporn. Mnogo trezno mislečih politikov pa se je izjavilo, da niso načelniki nasprotniki te namere; vendar pa nasvetujejo, da bi se za sedaj, ko je še javno mnene preveč razburjeno, vojaške godbe samo reducirale. Sedaj imajo na Francoskem 60 vojaških kapel z 12.000 godci. To število bi se naj, kakor predlagata poslanec Mersimy, skrčilo na 30, da bi niti vsaka divizija ne imela svoje godbe. Na ta način bi se prihranilo državni blagajni več nego 3 milijone frankov na leto. Tudi pri nas na Avstrijskem požro vojaške godbe ogromne svote in privatne godbe tožijo v enomer, da jim vojaške kapelle delajo hudo konkurenco in da jim odjedo marsikateri koske kruha. Tega na Francoskem ni! Če se je navzlio temu pojavit, ki nismo bili ni krop ni voda in ki smo živel tiste dni tako rekoč samo ob tolažnih besedah dobrih ljudi. O, kako hladilno vpliva samo dobra beseda, kako krepilno, kadar je človek tako nesrečen! Kako hvaležen je tedaj človek sočilovku, akmu izpolni najmanjšo željo. Take nesreče zbljajo celo najhnjše sovražnike. No, in v tistem času usode smo se obrnili tudi do Vas z neko prav skromno prošnjo, namreč, da bi pokopali pokojnico poleg, ali v ravno isti grob, kot že pred desetimi leti nam umrlga očeta. Pa to je bila Vam dobrodošla prilika, da ste dokazali svojo vsegamogočnost in da ste se odkašljali ter pljunili iz grla ono, kar Vam je bil potisnil neko notri ubog petošolček! »Odpusti nam naše dolge« — ne res, gospod župnik — »kakor i mi odpuščamo svojim dolžnikom!« No, jaz bi ne bil nikoli spravljal v javnost te Vaše uprav samitanske usmiljenosti, ker dobro vem, da je to le stvar pietete in ne dolžnosti Vaše, če Vi hočete ali nočete dovoliti, da se kdo pokoplje

